

Nr. 42.
1ste
Marts.

Anordning

angaaende

den almindelige Forberedelseseksamen.

Vi Christian den Niende, af Guds Naade Konge til Danmark, de Benders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre bitterligt: Efter de Os af Vor Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet derom allerunderdanigst foredragne Omstændigheder ville Vi herved allernaadigst have anordnet følgende Regler angaaende den ved Anordning af 30. August 1881, jfr. Anordning af 12. Maj 1882, indrettede almindelige Forberedelseseksamen, hvilke Regler træde i Stedet for de i bemeldte Anordninger med dertil sig sluttende senere allerhøjeste Bestemmelser indeholdte:

§ 1.

Ved almindelig Forberedelseseksamen kan aflægges Prøve i følgende Fag:

1. Modersmaalet, skriftlig og mundtlig Prøve, 2 Karakterer, som regnes dobbelt.
2. Engelsk, skriftlig og mundtlig Prøve, 1 Karakter, som regnes dobbelt.
3. Tyssk, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
4. Fransk, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
5. Historie, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
6. Geografi, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
7. Matematik, 3 skriftlige, 2 mundtlige Prøver med i alt 3 Karakterer.
8. Naturhistorie, mundtlig Prøve, 1 Karakter.
9. Naturlære, mundtlig Prøve, 1 Karakter.

Desuden gives 1 Karakter for Orden med de skriftlige Arbejder ved Eksamen i det hele. Altsaa i alt 16 Karakterer.

Eksamen kan tages med Forbigaaelse af et af de tvende fremmede Sprog, Tyssk eller Fransk, efter frit Valg, saaledes at der kun fremkommer 15 Karakterer. Til at bestaa Eksamen, henholdsvis med to eller tre fremmede Sprog, udtræves en samlet Karakterværdi af 65 eller 69 $\frac{1}{3}$ Points, og til at bestaa med Udmærkelse 112 $\frac{2}{3}$ eller 120 Points. Karaktererne i Modersmaalet maa tilsammen udgøre mindst 17 $\frac{1}{3}$ Points.

§ 2.

De, der ville indstille sig til Afgangseksamen ved den polytekniske Lærestanstalt, til Medhjælpereksamen ved den farmaceutiske Lærestanstalt eller til de ved den kongelige

Veterinær- og Landbohøjskole forestrebne Prøver for Skovbrugs-, Landinspektør- og Dyr lægeelever, eller som ønske at optages paa den offentlige Landlægestole, maa forinden have bestaaet almindelig Forberedelseseksamen med tre fremmede Sprog og med et samlet Pointantal af mindst 80, hvoraf $17\frac{1}{3}$ for Modermaalet, samt med Karakteren „godt“ (10 Points) i dansk Stil. Have de paagældende taget Forberedelseseksamen med ifkun to fremmede Sprog og med et samlet Pointantal af mindst 75, derunder de nysnævnte Karakterer for Modermaalet, kan deres Eksamen i det her omhandlede Djemed suppleres med en særlig Prøve i det tredie Sprog i det nedenfor angivne Omfang, for saa vidt heri opnaas Karakteren „godt“.

Farmacenterne, Dyr lægeeleverne og de, der ville optages paa Landlægestolen, maa underkaste sig en særskilt Prøve i Latin efter de i § 7 angivne Regler og derved opnaa Karakteren „godt“.

De, der ville indstille sig til den juridiske Fællesprøve ved Universitetet, maa forinden have bestaaet almindelig Forberedelseseksamen med Engelsk og et af de valgfrie Sprog og med mindst 75 Points, hvoraf $17\frac{1}{3}$ for Modermaalet, samt med Karakteren „godt“ (10 Points) for dansk Stil.

§ 3.

Det tillades Kvinder fremdeles ligesom hidtil at underkaste sig den almindelige Forberedelseseksamen, saaledes at de paa Grundlag heraf kunne indstille sig til samtlige i nærværende Anordnings § 2 nævnte Fagprøver, uden at de dog derved erhverve Adkomst til offentlig Ansættelse i noget Embede eller Bestilling, hvortil Afgangen er betinget af den juridiske Fællesprøve, Skovbrugs-, Landinspektør- eller Dyr lægeeksamen, eller Afgang til at erholde Bestiftelse som Sagførere eller Autorisation som Fuldmægtige hos Rettsbetjente eller Sagførere.

§ 4.

Fordringerne i de enkelte Fag fastsættes saaledes;

- a. Modermaalet. Der opgives som læst to Komedier af Holberg, en Tragedie eller et større Digt af Dehlsenschläger, flere Digte og prosaiske Stykker af bekendte danske Forfattere (Weszel, Ewald, Baggesen, Grundtvig, Heiberg, Hertz, Paludan-Müller, Winther osv.).

Skriftlig Prøve: Gengivelse af et bekendt Stof; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

Mundtlig Prøve: Ren og forstandig Dplæsning af et Digt og et prosaisk Stykke, Prøve i Sprogets Grammatik, saavel Formlære som Sætningslære, Samtale om Indholdet af det, der opgives læst; 1 Karakter, som regnes dobbelt.

- b. Engelsk. Der opgives af flere Forfattere læst saa meget, som svarer til mindst 300 Sider af Tauchniker Udgaven af sunbeam stories, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Bøefi.

Skriftlig Prøve: Oversættelse fra Engelsk til Dansk.

Mundtlig Prøve: Ved Prøven i det læste lægges særlig Bægt paa Oversættelsen paa korrekt Dansk og høres i Sprogets Grammatik; desuden oversættes et ikke læst prosaisk Stykke.

1 Karakter, som regnes dobbelt.

Nr. 42.
1ste
Marts.

- c. Tysk. Der opgives af flere Forfattere læst saa meget, som svarer til 250 Oktavsider, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi.
Mundtlig Prøve som i Engelsk. 1 Karakter.
- d. Fransk. Der opgives af flere Forfattere læst saa meget, som svarer til 250 Sider i Michel Levy Frères Udgave af *bibliothèque contemporaine*.
Mundtlig Prøve som i Engelsk. 1 Karakter.
- e. Historie. Der kræves Kendskab til Fædrelandshistoriens og den almindelige Verdenshistories Grundtræk og Hovedbegivenheder omtrent i det Omfang, som er givet ved B. A. Blochs Lærebog for Realskoler. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.
- f. Geografi. Der prøves i fysisk og politisk Jordbeskrivelse tillige med de uundværligste Sætninger af den matematiske Geografi. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.
- g. Matematik og Regning.
Skriftlig forelægges to eller flere Opgaver i praktisk Regning af en saadan almindelig Natur, at der ikke fordres Kendskab til bestemte Handelsforhold eller til Udtryk, der ere ejendommelige for enkelte Virkefredse. 1 Karakter.
I Aritmetik fordres Kendskab til Læren om Addition og Subtraktion, Multiplikation og Division, Potensopløsning og Roduddragning med de derunder forekommende Udviklinger af positive og negative, hele og brudne, rationale og irrationale, reelle og imaginære Størrelser, Hovedsætningerne om Tallenes Egenheder, Decimalbrøker, Proportioner og Progressioner, Logaritmer med deres praktiske Anvendelser, hvorunder sammenfat Renteregning, Ligninger af første og anden Grad, de første saavel med een som med flere ubekendte.
Til skriftlig Behandling forelægges een eller flere Opgaver, som kræve lette Anvendelser af, hvad der er læst, og mundtlig prøves i Teorien og dens Anvendelse. Iblndt Opgaverne i Regning og Aritmetik bør altid een give Lejlighed til at vise praktisk Anvendelse af Logaritmer. 1 Karakter.
I Plangeometri fordres læst det for danske Lærebøger sædvanlige fælles Stof. Prøven er dels skriftlig, Løsning af Opgaver ved Konstruktion og Beregning eller lette Beviser, som slutte sig nær til det bekendte, dels mundtlig i Teorien og dens Anvendelse. 1 Karakter.
- h. Naturhistorie. Der prøves i Zoologi og Botanik, dog ikke i videre Omfang end, hvad der kan læres ved Hjælp af Lüttens Lærebog i Zoologi Nr. 2 med nogle Forbigaaelser og af Strøms Begyndelsesgrunde i Plantelæren. Der lægges særlig Vægt paa, at Eksaminanden paa Naturgenstandene selv kan paavise de Forhold, hvorom der handles. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.
- i. Naturlære. Der fordres Kendskab til Vægemernes almindelige Egenheder, til Vægtlovene for Kræfter virkende paa de enkelte Maskiner, til Trykforhold i Vædsker og Luftarter, Vægtfyldebestemmelser, Tyngden, Faldet og Cirkelbevægelse, til Varmens Udvikling, Maaling og Forplantning, dens

Virkning paa Legemernes Tilstand, til Magnetismens Hovedfænomener og Jordmagnetismen, til Gnidnings- og Berøringselektricitet; til alt dette faaledes, at fremtrædende Natursyn i det daglige og praktiske Liv blive forstaaede som nodvendig Følge af gældende Love. Mundtlig Prøve. 1 Karakter.

Nr. 42.
1ste
Marts.

§ 5.

Opgaverne til den skriftlige Del af almindelig Forberedelseseksamen gives fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

§ 6.

Specialkaraktererne ere: ug, mg, g, tg, mdlg og slet, der betragtes som staaende lige langt fra hinanden, svarende til Talværdierne: 6, 5, 4, 3, 2, 1. Til disse Karakterer kan der søjes + eller ÷, der forhøjer eller nedsætter Karakteren med $\frac{1}{3}$: altsaa $ug \div = 5\frac{2}{3}$, $mg + = 5\frac{1}{3}$, $mg \div = 4\frac{2}{3}$, $g + = 4\frac{1}{3}$ osv.; dog maa der ikke gives nogen Karakter over ug eller under slet.

Naar der ved Sammenlægning af de enkelte Censurers Karakterer fremkommer andre Brøker end Trediedele, reduceres de til den nærmest liggende Trediedel, saaledes at, hvad der er $\frac{1}{6}$ eller derover, gøres til $\frac{1}{3}$ og, hvad der er under $\frac{1}{6}$, bortkastes.

Ved Sammentællingen af Specialkaraktererne i de enkelte Fag benyttes en anden Skala, hvori ug har Værdien 8, mg 7, g 5, tg 1, mdlg ÷ 7 og slet ÷ 23 og, naar Mellemkaraktererne medtages, $ug \div$ regnes $= 7\frac{2}{3}$, $mg + = 7\frac{1}{3}$, $mg \div = 6\frac{1}{3}$, $g + = 5\frac{2}{3}$, $g \div = 3\frac{2}{3}$, $tg + = 2\frac{1}{3}$, $tg \div = \div 1\frac{2}{3}$, $mdlg + = \div 4\frac{1}{3}$, $mdlg \div = \div 12\frac{1}{3}$ og slet + = ÷ $17\frac{2}{3}$.

§ Eksamensvidnesbyrdet indføres samtlige Specialkarakterer med deres nøjagtige Talværdi og til Slutning den samlede Talværdi af disse.

§ 7.

Ved den i § 2 omhandlede Tillægsprøve i Latin forlanges, at Eksaminanden har ordentlig læst en lille Læsebog for Begyndere til Indøvelse af Grammatikkens Hovedregler, særlig for den almindelige regelmæssige Bøjning, og til Erhvervelse af det almindelige Ordforraad, samt saa meget, som svarer til 16 Sider i en Teubners Stereotypudgave af en let latinsk Forfatter, saasom Cornelius Nepos, Justinus eller Eutropius. Ved Prøven overhøres saavel i Læsebogen som i den læste Del af en Forfatter, dog saaledes, at de danske Stykker i Læsebogen udelukkes fra Eksaminationen, og at Overhøringen i Grammatik med Analyse og Bøjning af hvert enkelt Ord væsentlig knyttes til Læsebogen, medens det dog tillige bør paases, at der ved Eksaminationen i Oversættelse af det forefærdne Forfatterpensum skaffes Sikkerhed for, at Eksaminanden ikke gengiver en udenad lært Oversættelse, men kender de enkelte Ords Betydning og Form.

De, der have bestaaet 4de Klasses Hovedeksamen for studerende Disciple eller den i nærværende Anordnings § 9 omhandlede Tillægsprøve i Latin og derved opnaaet „godt“ ved den mundtlige Del af Latinprøven, ere fritagne for den her omhandlede Prøve.

§ 8.

Den, der efter de hidtil gældende Regler bestaar Skolelærereksamen med Hovedkarakteren „meget duelig“, og den, der i Genhold til Ministeriet for Kirke- og Under-

Nr. 42. Andg af 1. Marts ang. den almindel. Forberedelseseksamen.

Nr. 42. 1ste Marts. visningsbænsenets Bekendtgørelse af 8de Juni 1894 bestaar den affluttende Lærer- eller Lærerindeprøve ved et Seminarium med en gennemsnitlig Karakterværdi af 7 Points, kan derefter ved at bestaa en Tillægsprøve i Engelsk, Tysk og Fransk med Karakteren „godt“ i hvert Sprog erhverve de Rettigheder, som almindelig Forberedelseseksamen giver.

De samme Rettigheder tilkomme den, der i Henhold til de hidtil gældende Bestemmelser bestaar Skolelærerindeeksamen med Hovedkarakteren „meget duelig“ og derefter en Tillægsprøve i Aritmetik (uden praktisk Regning), Geometri og Naturlære samt i Engelsk, Tysk og Fransk med et samlet Pointantal af mindst 35.

§ 9.

Den, der har bestaaet almindelig Forberedelseseksamen med tre fremmede Sprog og med 80 Points samt med Karakteren „godt“ (10 Points) jaavel for den mundtlige som for den skriftlige Prøve i Dansk, kan indstille sig til Afgangseksamen for studerende under følgende nærmere Betingelser:

For at underkaste sig Afgangseksamen i sproglig-historisk Retning maa den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Aritmetik have opnaaet i alt 40 Points og derhos have bestaaet en Prøve i Latin (skriftlig og mundtlig) samt i Græsk med en Karakter af mindst „godt“ i hvert af disse to Fag.

For at underkaste sig Afgangseksamen i matematisk-naturvidenskabelig Retning maa den paagældende i Engelsk, Tysk, Fransk, Geografi og Naturhistorie have opnaaet i alt 30 Points og derhos have bestaaet en skriftlig og mundtlig Prøve i Latin med en Fælleskarakter af mindst „godt“.

§ 10.

Den, der vil indstille sig til almindelig Forberedelseseksamen ved en Skole, maa i de sidste tre Aar have deltaget fuldstændigt i Undervisningen ved en eksamenberettiget Realskole, og deraf i mindst de to sidste Aar ved den Skole, hvor han skal tage Eksamen. Hvis den paagældende først er bleven optagen to Aar for Eksamen i denne Skole, skal han præstere Bevis fra den anden Skole for sin Modenhed til Optræning i næstøverste Klasse. Fra disse Regler kan Ministeriet for Kirke- og Undervisningsbænsenet under særlige Omstændigheder bevilge Undtagelser.

§ 11.

Skoler, som med Tilladelse af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsbænsenet kunne holde almindelig Forberedelseseksamen, lade de Lærere, som have undervist Disciplene, eksaminere hver i sit Fag under den Kontrol, som Ministeriet anordner.

§ 12.

Til Eksamenkommissionen for Privatister sammenkalder Ministeriet et passende Antal Mænd, som foruden Fagkundskaben besidde Erfaring i Skoleundervisning. Kommissionen vælger selv de Kræfter, den behøver til Eksamens Ordning og Tilsyn ved de skriftlige Prøver.

§ 13.

Almindelig Forberedelseseksamen afholdes ved Skolerne een Gang aarligt, enten i Tiden mellem den 15. Marts og 30. April eller mellem den 10. Juni og 15. Juli.

men ved Eksamenkommissionen tre Gange aarligt, nemlig i Januar Maaned, i Tiden Nr. 42.
10. Juni—15. Juli og i Tiden 15. Oktober—15. November.

1ste
Marts.

§ 14.

Til at underkaste sig Eksamen træbes en Alder af 15 Aar, for Kvinders Vedkommende dog 17 Aar. Fra disse Bestemmelser kan Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under særlige Omstændigheder bevilge Undtagelser.

§ 15.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til at fastsætte de nærmere Bestemmelser, som maatte være nødvendige for Gennemførelsen af denne Anordning.

Hvorefter alle vedkommende sig have at rette.

Givet paa Amalienborg, den 1ste Marts 1895

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

Christian R.

(L. S.)

Bardenfleth.

Folketingssalen